

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.	Felelős szerkesztő és kiadó Skríbanek Géza.	Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 ft Nyilttér sora 20 kr. Hirdetések nagyság szerint.
--	--	---

Tisztességtelen verseny.

A legszebb elvek sajnos az életben gyakran hasznavehetetlennek bizonyulnak. Teóriában, elméletben egy-egy elv, egy-egy tétel oly egyszerűnek, világosnak és természetesen látszik, hogy azt hisszük, a gyakorlat csak megerősítheti ezt a véleményt. A mikor azonban arra kerül a dolog, hogy testet öltson az ige, akkor jönnek a zavarok. Emberi gonoszság, természeti erők mind közre játszanak ebben és ilyenkor szomorúan konstatáljuk, hogy az elméletek — akármilyen szépek is — nagyon keveset érnek. És ilyenkor azután kelletlenül bár, de megalkuszunk a körülményekkel, ilyenkor jó az opportunizmus szerepe és engedve az elvekből annyit, a mennyit kénytelenek vagyunk, igyekszünk belőlük fentartani annyit, a mennyit lehet.

Minden nemzet gazdának ideálja a szabad kereskedelem rendszere. És ime mégis azt látjuk, hogy minden állam vámvoalakkal korlátozza ezt, minden ország valóságos kínai fallal veszi körül magát és féltékenyen óvja iparának, mezőgazdaságának

gyenge fáját a szabad kereskedelem hatalmas, viharos szélétől. És jól van ez így. Valamint jól van az is, hogy ujabban a szabad versenyt igyekeznek némileg korlátozni. Tulajdonképpen nem is a szabad versenynek a korlátozása az, csak elpusztítása a szabad verseny kinövésének.

Kétségtelen dolog, hogy egyedül a szabad verseny biztosítja a kereskedelem és az ipar virágzását. A céheknek a közép-kori előjogoknak a megszüntetése lendítette fel a gazdasági életet és a fejlődés csakis ezen az alapon maradhat állandó. Mindenkinél jogában van iparának vagy kereskedésének fellendítésére olyan eszközöket használni, a milyent neki tetszik, a milyent ő jónak lát: ezt megköveteli a szabad verseny elve.

És jogában van bárkinek felhasználni, a modern kereskedelem leghatalmasabb fegyverének: a reklámnak bármilyen formáját. Ha valaki az egész gyalogjárat beragaszja vörös hirdetésekkel: jól van. Ez ellen senkinek sem lehet kifogása. De ha valaki valótlan dolgokat mond hirdetésében, — ha magyarul megmondva — hazudik a reklámjában — az már nem jól van. Itt igenis jogában van az államnak, a társadalomnak közbelépnie.

Jól tette tehát a kereskedelemügyi miniszter, a mikor rövid idővel ezelőtt elrendelte, hogy a valótlanúságot tartalmazó hirdetések az ipartörvény értelmében a tisztességtelen verseny körébe tartozónak kell tekinteni és pedig mind a kereskedők, a tisztességes kereskedők, mind a közönség szempontjából.

Mert igenis a közönségnek szüksége van arra, hogy megvédjék a becsapások ellen. A közönség hiszékeny, nem jár utána annak, hogy igaz e az a mit olvas, nem tudakozódik, olyan e tényleg az a mit vesz, mind a milyennek hirdették, hanem vásárol jámbor hívással és csak mikor már elköltötte a pénzét, akkor látja, hogy becsapták.

De még a közegészség szempontjából is szükséges ez a megszorítás. Az élelmi szerek, ruházati cikkek esetleg rosszak, hamisítottak és a közönség megveszi őket drága pénzen, mert jóknak, hasznosoknak olvasta. Már pedig ez nem maradhat így. Jogos és helyes dolog, hogy az, aki be akarja csapni a közönséget,

lőtünk, hálából azért, hogy felkerestük. Nem sokára megváltozik a kép. A távolból sötétes, szakgatott felhő tűnik fel, azt egy másik követi, előbb lassan, azután sebesebben haladva, csinálja egyik-másikának az utat. Egy-egy nehéz vízcsep hull alá, mely megszorodván, kis záport önt a szomszjas földre és megáztatja annak felszínét. Az csak rövid ideig tart. Az összesereglett felhőket szétveri a lengedező szél, mely mind erősebbé válik. Távolból villámok cikáznak és a dörgés elhaló moraja hallatszik, jelezve az irányt, merre a rögtönzött fergeteg elvonult. Kiderül egy percze; de a szél nem hagy alább, mind nagyobb tömegeket bocsát. A szélvihar egész erejével kitör. Alant a völgyben fékevesztetten száguld át a magas tölgyek, a szil és hársak koronáin. A nyárfa, ki csak vendég gyanánt jelenik a többi szálfa közöttársaságában és a vendégjog adta előnyöket kihasználva, hatalmas sudarágakat bocsátott az égnek, eleinte csak tréfának veszi a dolgot, mert bizik a vendégjog hatalmában. De ez csak eserben hagyja. Ujabb-meg ujabb rohamok

T Á R C Z A.

Őszi kép.

Hegytetőn ülök. Hátam mögött fiatal erdő. Elöttem meredek oldal, mely itt — ott sárgás árvalány füvel van benöve, távolabb, hol kopaszon áll, melyen a föld látható. Alant a völgyben nagy szálás bükk-tölgy erdő.

Október eleje. A fák kezdik hullatni leveleiket. Egynémelyiken alig látszik meg az, míg mások már felét elvesztették. A nagy fák tövében, az aljbokrok is sárgás, egymástól egészen elütő, szinpompában hajlanak uraik lábaihoz. Az egész felülről lenézve, — amint tekintetünk átfogja a hegygerincekret ámaszkodó erdőt, gyönyörű panorámát nyújt.

Csend van. Elandalító, mély esend, még a levelek zörgése is meghallatszik. Közélemben egy fekete rigó mozgolódása üti meg fülemet, tova száll és fütytyével távolabbi társát kelti fel, mindketten ujjongva tűnnek el. Nem messze a ki-

csiny fák ágain szarkák kerepelnek. Egyszerre meggondolják magukat és egyenkint, görbe vonalakat téve meg a levegőben, gondtalan haladnak el mellettem. Foly közöttük a beszéd, valószínűleg valami családi eseményről értekeznek, mely nem nyerte meg tetszésüket; mert megjegyzem, nagy pletykák. Reám sem hederitene. Ugy látszik nem tisztelik meg bennem egyikét a mindenség urának. Fenn a magasban két daru repül. Lassu mozgásukon és bús hangjukon kiérzik a meggondolás és a magány, melyet a mezőn és erdőn keresnek. Ujra neszt hallok. A mellettem levő bokorból egy róka átsiklik a tulsó erdőbe. Lelapul mint a tolvaj, ki nem szereti, ha meglátják és örül, hogy megmenekülhetett. Távol az oldal alján, egy nyul halad át, melyet a pásztor kutya vert fel, minek a pásztor ura, ha megtudná, hogy ily vadász passzidknak hódol, bizonyonnyal nem nagyon örülne. Csak az a szerencse, hogy ezt nem kötik az orrára.

Igy tovább és tovább. Az erdő őszszel, mind más és más titkát árulja el e-

lőtünk, hálából azért, hogy felkerestük.

Nem sokára megváltozik a kép. A távolból sötétes, szakgatott felhő tűnik fel, azt egy másik követi, előbb lassan, azután sebesebben haladva, csinálja egyik-másikának az utat. Egy-egy nehéz vízcsep hull alá, mely megszorodván, kis záport önt a szomszjas földre és megáztatja annak felszínét. Az csak rövid ideig tart. Az összesereglett felhőket szétveri a lengedező szél, mely mind erősebbé válik. Távolból villámok cikáznak és a dörgés elhaló moraja hallatszik, jelezve az irányt, merre a rögtönzött fergeteg elvonult. Kiderül egy percze; de a szél nem hagy alább, mind nagyobb tömegeket bocsát. A szélvihar egész erejével kitör. Alant a völgyben fékevesztetten száguld át a magas tölgyek, a szil és hársak koronáin. A nyárfa, ki csak vendég gyanánt jelenik a többi szálfa közöttársaságában és a vendégjog adta előnyöket kihasználva, hatalmas sudarágakat bocsátott az égnek, eleinte csak tréfának veszi a dolgot, mert bizik a vendégjog hatalmában. De ez csak eserben hagyja. Ujabb-meg ujabb rohamok

az bűnhődjék. És viszont boldoguljanak a tisztességes kereskedők.

Mert ezt a rendeletet bizonyára senki sem fogja a kereskedők ellen irányulónak tekinteni. Hiszen a kereskedelmi kamara üdvösnek és kívánatosnak mondotta és valóban a tisztességes kereskedők érdeke kívánja meg első sorban ezt az intézkedést.

Mert a szemérmetlen, hazug reklám leginkább a tisztességes kereskedőknek árt, a kiknek az üzlete esetleg pang, mert néhány konkurens hazug hirdetésével elvonja a vásárló közönséget. És míg ők áruikon nem tudnak tudadni, addig amazok vigan sózzák a közönség nyakába silány partékájukat. A tisztességes kereskedők érdeke tehát, hogy az ilyen tisztességtelen verseny megakadályoztassék. Epen így büntetni kellene azokat a hirdetéseket, a melyek a konkurens áruit becsmértik, rossznak mondják. Ez azonban kényes kérdés, mert itt a perfidia néha burkolt, nem világos, és lelkiismeretes vizsgálat után szabad csak a vétkességet kimondani.

Annyi bizonyos, hogy a tisztességtelen verseny büntetéséről szóló rendelettel épen a kereskedők érdekében adta ki a miniszter és hogy tisztességes kereskedőknek hasznára válik ez az intézkedés.

A szabad versenyt sem korlátozza lényegében, legfeljebb egy kinövését metszi le. A szabad verseny ezután épen úgy pezseghet, mind eddig és a hatóságok oktanul bizonyára senkit sem fognak zaklatni.

Hogy azonban a tisztességtelen versenyt ekként büntetik, annál inkább kívánatos, hogy a tisztességes verseny meginduljon. A mi kereskedőink nem elég élelmesek, nem elég mozgékonyak. Az egész Balkán nyitva áll előttük és ime magyar kereskedő alig teszi be a lábát oda. Pedig óriási nyereséggel járna, ha ott

megbénítják karjait, lábait, ő mind csak azt kiáltja: Én csak vendég vagyok! Mit sem használ. Egy még vehemensebb támadás ketté töri derekát és halálra sebezve, nagy zajjal hull a földre. A vihar tovább tart. Zúg bűg mindenütt. A szabadjára eresztett elem, nem ösmer akadályokat. Ágak, galyak és a levelek halmazza úgy röpködnek a légben, mintha csak a czélból lettek volna kiküldve.

Ezen általános chaosban, midőn minden össze zavarodik, midőn a rendes — a megszokottnak ép ellenkezője történik, félelem szállja meg az erdő lakóit. Minden biztos hely, menedék után lát.

A nyul még összébb húzza magát fekhelyében, melyet a szél irányának ellenében keres. A róka besompolyog föld alatti lakába. A kis madarak a bokrok alján húzódnak meg. A vadgalamb- és a

sikerülne magyar termékeknek piacot szerezni.

És itthon is, Magyarországon a kereskedésnek néhány ága, a melyben csupa külföldi ér el sikert és szerez pénzt és magyar kereskedőink szorúlnak.

Magyarország most földmivelő állam, rövid idő múlva talán iparállam lesz, de csak úgy lehet, ha kereskedőink ügyesek, vállalkozó szelleműek és megküzdnek az akadályokkal. Mert akadály sok van, az igaz, de ha az angol kereskedők meg tudták hódítani Indiát hazájuknak, akkor a magyar kereskedők legalább elősegíthetik Magyarország fejlődését. Hiszen a körülmények a viszonyok sok tekintben segítségükre vannak és hazánk gazdasági jövője biztató.

Csak élelmesek legyenek a kereskedőink. Fel lehet használni minden eszközt — a mely tisztességes. A tisztességtelen versenyt megvetjük és bünteti a törvény, a tisztességes versenynek, akármilyen pezsgő, akármilyen nagyszabású is, örülünk és benne látjuk azt az eszközt, a mely Magyarország gazdasági függetlenségét meg fogja szerezni.

Magyar kereskedők fel tehát a tisztességes versenyre!

Hirek

— **A Barcsi Jótékony Nőegylet** f. hó 29 én tartotta 19-ik évi rendes közgyűlését. A megjelent egyleti tagok száma épen nem állt arányban azon magasztos hivatással, melynek szolgálatában az egylet áll s a melynek az évi jelentésből kitetszőleg az adott viszonyok közt meg is felel. Az egylet tevékenységére a helybeli özvegyek és árvák istápolására irányul; ezek segélyezésére a múlt évben havi részletekben 342 frt. 62 kr. folyósított, karácsonykor pedig 10 fiut és 10 leányt a legszükségesebb ruházattal látott el s e nemes czélra 82 frt 54 krt. fordított; az Erzsébet „Királyné-Alapra”

gerlepár, a fák tetejéről, védett helyen, az alsóbb ágak között talál menedéket. Félelmükben egymáshoz simulnak. Testükkel egymást fedik a veszély ellen; ha lehet — ellenkező esetben, hogy együtt pusztuljanak. Csak a szemtelen szarka kerepel tovább, mintha semmi sem történt volna; míg az ölyv megmarad a magas fák csonka koronáján, mint igazi ragadozó madár dörmögven: Én csak kitaratok! Kettőjükre nem hatott az elterjedett pánik és felindulás. Az egyikre daczból, a másikra haszontalanságból.

Magam valék a harmadik. Ki-kitarottam az elemek ezen esatájában. Csak nekem könnyebb volt a sorom, mert megszűröl, a hogynek gerinczéről néztem a harez lefolyását, mely a völgyben dult. A felsőmbe beburkolózva, védtem magam a szél kikapásai ellen és vártam végét.

Midőn az bekövetkezett és az újra

pedig 25 frtot utalványozott, s ekként összesen 455 frt. 16 krt. osztott szét az arra leginkább utaltak között, a minthogy a segély kiosztásban mindenkor egyedül ezen elv vezérli. — Az egylet vagyona 657 frt. 81 kr; e vagyonnak gyarapítására, illetve, hogy hivatását fokozottabban teljesíthesse, a farsang elején műkedvelői előadást és thea-estélyt rendez, azon biztos reményben, hogy a nagyközönség legalább ez alkalommal fogja leróni a nemes czél iránti humánus tartozását!

— **Egy körorvos jubileuma.** Ritka szép ünnepélyes jelenet színhelye volt mult hó 28-án Gyöngyös-Mellék, Somogy megye egy félre eső kis községe. Ugyanis ez nap ünnepelték a község köztisztelő és szeretetben álló körorvosának, Pados Jánosnak 50 éves orvosi működését. Az érdemekben dús, galamböszhaju férfiut ez alkalommal nagy számmal keresték fel orvos társai, jó barátai és tisztelői, hogy jó kívánataikat kifejezzék. Az orvosi-kar, élén dr. Szaploneczay Manó megyei- s dr. Szigethy N. kórházi-igazgató főorvosokkal délelőtt 10 órakor vonultak az ünnepelt lakására, hol dr. Szaploneczay Manó megható meleg szép szavakkal üdvözölte az ünnepelt körorvost. A gondolatokban gazdag szép beszéd mélyen meghatotta a jelenvoltakat, s Pados könnyes szemekkel mondott érte köszönetet. Az üdvözlők sorában a vidék nagyszámu orvosain kívül ott láttuk a község közigazgatási székhelyéről, Szigetvárról Hegyessy főszolgabíró s a társadalom több előkelőségeit. Ott láttuk továbbá a környékbeli papok, jegyzők, tanítók, s községi-elöljárók impozans csoportját, kik mind jó kívánataikat tolmácsolták a jubilans körorvosnak. Délben a helybeli nagyvendéglőben mintegy 70 teritékű fényes banket volt az ünnepelt tisztelőjére. Lakoma alatt szellemes felköszöntők hangzottak el, felköszöntőt mondtak ugyanis dr. Szigethy N. kórházi igazgató főorvos Pados János körorvosra, mint oly férfura, ki szépen betöltte hivatását. Utánna Hegyessy főbíró Tallián Gyula főispán érdemeit méltatta, mint ki oly böles belátással intézi Somogy megye ügyeit, s mint munka embere becsülni tudja a közügyek terén tett szolgálatokat. Dr. Neuhaus szigetvári járásorvos dr. Szaploneczay Manó megyei főorvos sok nagy érdemeit emeli ki, Somogymegye közegészségi-ü-

feltűnő nap sugarainál, mely az egész tájat bevilágítja, láttam a pusztulást, rombolást, melyet a vihar okozott. A koronájától megfosztott szálerdőt, megtisztulva, megtördelt, eléktelenített ágaival — komoran, esupaszon, mely megszégyenülve, elősmeré legyőzője fennsőbbiségét, mert kénytelen vala, mintha mondaná: „Én megtettem a magamét, csak a tulerőnek engedtem” elgondolám, mily fenséges szép voltál csak most is mily nyomorulttá lettél, ily rövid idő alatt.

A mi napjainkban is sokan nagyra törnek, azt képzelik, hogy nincsen a mi megakadályozza az akarat érvényülését; nem számítanak a beálló viharral, mely jöhet és eljön, mert az anyag folyton képződik hozzá: és akkor vége minden emberi számításnak.

Keleti Ödön.

gyében tett nemes szolgálataiért. Barla ev. ref. lelkész az ünnepele családját élte. Dr. Raksányi Hegyessy főszolgabíró érdemeit méltatja a szigetvári közigazgatásügy terén. Zsinka N. tanító dr. Raksányi Árpád kórházi-, s Hegyessy főbíró pedig dr. Szaploneczay Manó megyei főorvost életik szellemes felköszöntőkben, mint kik nagyban hozzájárultak Pados János 50 éves orvosi-működésének ily szép megünnepléséhez. Méltatta még több szónok a somogymegyei orvosok Nestorának, Pados Jánosnak érdemeit, ki már a 48-as években mint honvédorvos a csatasíkokon gyógyította igaz önfeláldozó honfiai szeretettel a sebesült honvédeket. Az ünnepele, ki mélyen meg volt hatva, többször meleg, szellemes szavakkal mondott köszönetet mindazoknak, kik hozzájárultak a reá nézve felejthetetlen szép ünnepély létesítéséhez. Az előkelő s szép számú társaság a késő délutáni órákig maradt együtt kitünő hangulat mellett.

— **Tanítók gyűlése.** A nagyatádbarcsi járáskör egyesült tanító-egyletének ez évi őszi közgyűlése okt. 30-án volt Nagy-Atádon. Vecsey Sándor (Visonta) elnök lelkes beszéddel megnyitja a közgyűlést. Erre Frick Lajos a megnyitó hatása alatt állván, indítványozza, hogy a kör szerelt elnökét 40 évi működése alkalmából s a Minister urat a „Tanítók Háza” iránt tanusított meleg rokonszenvéért üdvözölje. A közgyűlés hódolatteljes táviratban üdvözli dr. Wlassics Gyula cultus minister ur ő méltóságát s jzökönyvi kivonat kapcsán a kör érdemes elnökét és Péterfi Sándor kir. tanf. urat üdvözli s örökbecsű munkásságuk elismerését jzökönyvbe iktatja. Bemutatja ezután Frick Lajos igazgató a párisi kiállításra szánt s általa készített egy somogymegyei gyermek menhely mintáját. Lelki élvezettel néztük a fárasztó munka és kitartó szorgalom ezen fényes tanubizonyságát, mely — dicsérvén a munka a mesterét — hálás elismerésünket nyerte meg a magyar nevelésügy haladásáért. Ezután a tárgysorozat megvitatása során előkerült a nyugdíjügy s a „Tanítók Háza” melynek érdekében messzebb menő actiót indít a tanító egylet. A gyűlés befejeztével a fehér asztalhoz ült a társaság, mignem — ki vasuton, ki gyalog, kocsin, indulának a kicsiny, de mégis csak édes és „legjobb otthon” felé.

— **Közgyűlés.** A csokonya-vidéki nevelési egylet f. évi közgyűlését november hó 15-én délután 5 órakor tartja meg a csokonyai község ház nagytermében. A gyűlés tárgyai: 1) Hazafias ének — előadja a csokonyai énekkar. 2) Elnöki megnyitó beszéd. 3) Emlékbeszéd néhai id. Gróf Széchenyi Imre alapító tag fölött, tartja Szalóki Dániel titkár. 4) Gyászének, előadja a csokonyai énekkar. 5) A tejszövetkezetekről, gazdasági értekezés, tartja Máté Lajos egyleti pénztáros 6) Népevelési egyleti titkár jelentése az egylet évi működéséről; a) szegény iskolás gyermekek segítése b) pénztári állapot előterjesztése c) tagdíjak, adományokról jelentés. 7. Zárszó, tartja Szabó Kálmán egyleti elnök. 8) Hazafias dal, előadja az énekkar. Gyűlés után a Pittner vendéglőben társas vacsora. A gyűlésre és a társas vacsorára a női vendégek is szívesen láttak.

— **Halálozás.** Tomkaházi és folkusalvai Tomka Sándor lakócsai alapítványi urodalmi felügyelő hunyt el mult hó 30-án élete 56-ik évében, rövid szenvedés után. Temetése szerdán, e hó elsején volt nagyszámú közönség részvéte mellett.

— **Miként lehet a táviratok elveszése és elferdítése ellen védekezni?** Az államkincstár a Táviratüzleti Szabályok 6. ik §-a értelmében nem vállal felelősséget és jóállást azon károkért, melyek a táviratok elveszése, elkésése, vagy elferdítése következtében támadhatnak. Gondoskodott azonban arról, hogy a táviratozó közönség táviratainak kézbesítéséről a címzett hozzájárulása nélkül meggyőződhessék, illetve táviratát az elferdítés ellen biztosíthassa. Minthogy e módokat a nagy közönség, a mint a tapasztalat mutatja, nem igen ismeri, azokat a közönség érdekében alább közöljük: 1) Ha a táviratot küldő egyén arról akar meggyőződést szerezni, hogy távirata tényleg kézbesített-e, ezt két féle módon érheti el. Nevezetesen kaphat erről értesítést távirati uton vagy postán. Előbbi esetben táviratának czime elébe „(L. C.)” jelzöt ír és a távirati értesítésért 10 szavu távirat díjjanak megfelelő összeget fizet; utóbbi esetben pedig a cím elébe: „(P. C. P.)” jelzöt ír és a postai értesítésért 25 krt fizet. 2.) Ha táviratát az elferdítés ellen kívánja biztosítani, a cím elébe: „(P. C.)” jelzöt ír, mely esetben távirata tartalmát az összes kezelő hivatalok egymás közt összeolvasás által egyeztetik. Az összeegyeztetésért az eredeti távirat díjjanak 1/4 részét kell fizetni.

— **A transvali háboru** folytán szünetel a munka az aranybányákban s így kevesebb a pénz, az élet pedig folyton nehezebb, terhesebb. Nálunk az osztálysorsjáték sok pénzt hoz forgalomba és sok ember nemcsak a maga, hanem egész családja életét megszabadította a nyomortól egy nagyobb nyereségy által. Már többször említettük is, hogy a szerencse sokaknak jövőjét megváltoztatta. A mint értesülünk, egy budapesti bankház eddig több mint két millió koronát fizetett ki megbizóinak 100.000, 90, 80, 30 ezer koronás nyereségyekben. A most kezdődő osztálysorsjátéknál olvasóink figyelmébe ajánljuk ezen céget, mely szerencsésjénél, szoliditásánál és megbízhatóságánál fogva amugy is nagy bizalomnak örvend. Ez a cég Török A. és Társa bankháza Budapesten, mely a beérkező megbizásokat pontosan, gyorsan és megbízhatóan teljesíti. Az első osztályu sorsjegyek árai: 1/1 sorsjegy 6 forint, 1/2 sorsjegy 3 forint, 1/4 sorsjegy 1 frt 50 kr., 1/8 sorsjegy 75 kr. Sorsjegyek bevásárlásánál Török A. és Társa budapesti bankházát, Váci-körut 4/a, legmelegebben ajánljuk.

Irodalom.

— **Róma** Az emberi történelem legnagyobb jeleneteinek színhelyéről, emlékeinek legdusabb tárházáról jelent most meg egy szép magyar kötet. Hogy mi Róma, azt megértetni nem, azt csak érezni lehet. A ki valaha megállott a Forum épületomladékai, oszloptöredékei előtt, a ki szemlélte a Pantheonnak márványdiszéből kifosztottan is csodálatos,

hatalmas tömegét, a ki belépett az ősi istenek kupolája alá, nyári estve, midőn a hold besütött a magas bolt kerek nyílásán, s kiteríté homályos fénypalástját a kőoczkákra, melyeken valaha sarus lábak tapodtak, állatáldozatot vivén a szép testü isteneknek, — a ki előtt ott megelevenült a múlt: az, csak az érezheti igazán Róma nagyságát. A ki látta a Colosseum rettentő terét, széditően magas párkányait, s látta ezt egy csodálatos történeti ihletés mámorában megnépesülni vadak és gladiatorok harezától, látta az újjongó, érdeklődő, izgatott arezokat a megszámlálhatatlan padosorokon, s elgondolta, hogy itt a föld mélyén egy eltemetett és világ alusza történetellen örök álmát, s a romok már egy másik és világ maradványai, s az oszlopon megpillantá a restauráltató pápa nevét, s a távolból odáig hallá a modern Róma zsvajját, látá a Szent Péter kupoláját, mely maga is 400 esztendőt látott már: az, csak érezheti igazán Róma nagyságát. — Nápoly szebb, Firenze barátságosabb, Velence csodálatosabb, de Róma a legnagyobb szerű város nemcsak Itáliában, hanem a föld kerekéségén. Földjében egy ősi berber-fajaluszsa örök siri álmát, fölöttük a klasszikus Róma romhalmaza pompázik, az ősi bazilikák fölött emelkednek a pápaság császárkoronázó templomai, s közöttük zúg az élet árja, tolong a királyi állam népe. Ez a város a föld teremtésétől kezdve maig mutatja az emberiség történetét, attól a kortól, midőn a Monte Mario esucesán még osztrigák tenyésztek, maig, mikor a Péter templom kupolájában már csak a renaissance legnagyobb építési remekét csodálja az utazó anglius. — Itt érezni legjobban, hogy az emberiség életében titkos közönség van, hogy mi egy faj fainak érezzük magunkat, s élünk Adámtól az utolsó eszkimóig, ki még möhán tengetheti életét. Erről a népről, ezekről az emlékekről kezd beszélni a Nagy Képes Világtörténet 43. füzeté, melyben már a III. kötet szövegét veszi az olvasó. A harmadik kötetet dr. Geréb József írta. Az egész munkát szerkeszti Marczali Henrik, egyet. tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 8 frt: füzetként is kapható 30 krjával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest VIII. Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

CSARNOK.

Gyásznapok.

Az aradi vértanuk halálának ötven éves évfordulóján a „Barcsi Olvasó kör” ezen alkalommal tartott ünnepélyére írta és felolvasta:

Körmendy Alajos.

(Folytatás.)

Délután megérkeznek a lelkiatyák hogy megadják az utolsó vigaszt! Az elitáltak a politika terére viszik a beszélgetés fonalát s midőn lelkészük figyelmezteti őket, hogy ne földi szenvedélyekkel s gyarlóságokkal foglalkozzanak, hanem gondoljanak lelkük üdvére s ama nagy utra, melyet holnap tenniük kell, elmondják lelkesült nyugodtsággal a nagy

